

Møde i Grønt Dialogforum

24. august 2023

Mødelokale A, Ullasvej 23, Rønne

Dagsorden

1. Godkendelse af dagsorden
2. Velkommen til Bornholms Vandråd
3. Vandområdeplanerne 2021-2027
4. Minivådområder, vådområder og lavbundsprojekter
5. Overløbsbassiner
6. En bornholmermodel for vådområder og vand i det åbne land
7. Natura 2000-planerne 2022-2027
8. Fri dialog og eventuelt

Natura 2000

Natura 2000

- På Bornholm:
 - 184 Hammeren og Slotslyngen
 - 186 Gyldenså
 - 186 Almindingen, Ølene og Paradisbakkerne
 - 187 Kystskrænter ved Arnager Bugt
 - 188 Dueodde
 - 210 Spællinge Ådal, Døndal og Helligdomsklipperne
 - 213 Randkløve Skår

Natura 2000-planerne 2022-2027

- Miljøstyrelsen har udarbejdet nye planer for Natura 2000-områderne
 - offentliggjort 3. juli 2023
- [Natura 2000-planlægning 2022-2027 \(mst.dk\)](#)
- Samlet plan for at sikre fremgang i N2000
- En Natura 2000-plan består af:
 - Mål for naturtilstanden i Natura 2000-området
 - Indsatsprogram

Natura 2000-plan 2022-2027

Almindingen, Ølene og Paradisbakkerne
Natura 2000-område nr. 186
Habitatområde H162
Fuglebeskyttelsesområde F80

Natura 2000-planerne 2022-2027

- Generelt gælder, at den samlede forekomst af naturtyper, arter- og fugles levesteder i Natura 2000-området skal være stabil eller i fremgang, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed for det.

Fokus denne planperiode

- Fokus på mere naturlige processer og naturens robusthed
- Sikre og forbedre tilstanden af den eksisterende natur og levesteder
- Bekæmpe invasive arter

Eksempel på udpegningsgrundlag

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 162		
Naturtyper:	Søbred med småurter (3130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Vandløb (3260)	Tør hede (4030)
	Enekrat (5130)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Hængesæk (7140)	Avneknippemose* (7210)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Indlandsklippe (8220)	Bøg på mor (9110)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Vinteregeskov (9170)	Stilkeke-krat (9190)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Bred vandkalv (1081)	Lys skivevandkalv (1082)
	Stor vandsalamander (1166)	Bechsteins Flagermus (1323)
	Damflagermus (1318)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Kalkoverdrev (6210) og damflagermus er ikke til stede i habitatområde H162. De nævnte naturtyper og arter gennemgås derfor ikke yderligere.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 80		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Rød glente (Y)
	Rørhøg (Y)	Hvæpsevåge (Y)
	Engsnarre (Y)	Plettet rørvagtel (Y)
	Trane (Y)	Perleugle (Y)
	Sortspætte (Y)	Rødrygget tornskade (Y)

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Eksempler på mål:

- At Almindingen, Ølene og Paradisbakkerne bliver et godt leve- og ynglested både for forekomster af ynglende fugle og for arterne på udpegningsgrundlaget. Der er særligt fokus på bred vandkalv, bechsteinsflagermus og perleugle, som kun har få forekomster i Danmark.
- At arealet af skovnaturtyperne, tør hede, surt overdrev, tidvis våd eng, hængesæk, avneknippemose, rigkær, indlandsklippe samt levesteder for lys skivevandkalv sikres.
- At arealet med vinteregeskov er stigende.
- At arealet af rigkær, surt overdrev og tidvis våd eng øges, hvor de naturgivne forhold gør det muligt, og der skabes sammenhæng mellem forekomsterne

Eksempel på indsatsprogram

- Tilstanden af levesteder for bred vandkalv samt lys skivevandkalv sikres eller forbedres i overensstemmelse med arternes krav til disse.
- Der søges udtaget kulstofholdige lavbundsjordder der kan bidrage til sammenhængende arealer, øget robusthed og give mulighed for mere naturlig dynamik.
- Der gennemføres en grundlæggende indsats på hedearealer med henblik på forbedring af naturtilstanden.
- Der iværksættes en bekæmpelse af invasive arter på 3 ha med fokus på arealer med en kortlagt forekomst af invasive arter på over 10% dækning. 5.
- Urørt skov (permanent ophør af drift m.v.) kan være en mulighed af hensyn til naturtyper og tilknyttede arter og fugle. Ved udlæg til urørt skov skal der tages hensyn til levesteder for særligt følsomme arter.
- Miljøstyrelsen reviderer bestemmelserne for vildtreservatet Ølene.

Natura 2000-handleplaner

- Kommunerne og Miljøstyrelsen skal udarbejde handleplaner for alle Natura 2000-områder
- Miljøstyrelsen: skovbevoksede, fredskovspligtige arealer
- Kommunerne: lysåbne naturtyper og ikke fredskovspligtige arealer
- Offentlige lodsejere: kan lave egne drifts- og plejeplaner

Natura 2000-handleplaner

- skal indeholde:

- En prioritering af myndighedens forventede forvaltningsindsats i planperioden på baggrund af en opgørelse af behovet.
- De forventede initiativer, som myndigheden vil tage for at gennemføre Natura 2000-handleplanen, herunder en plan for interessentinddragelse.
- En oversigt over fordelingen af indsatsen mellem kommunale myndigheder, Miljøstyrelsen og offentlige lodsejere.
- En redegørelse for gennemførelsen af handleplanen for den forudgående 6 års periode (dog 12 års periode for de skovbevoksede, fredskovspligtige arealer).

Proces for Natura 2000-handleplaner

- BRK udarbejder forslag til handleplaner i samarbejde med Miljøstyrelsen
- Forslag til handleplaner forelægges for NMPU den 6. december 2023
- Skal sendes i høring senest 3. januar 2024 – høring 8 uger
- Skal vedtages inden 3. juli 2024
- Grønt Dialogforum orienteres igen på møde den 23. november 2023.